

EURO a DPH

Vyhotovenie faktúr a uplatnenie odpočítania po zavedení eura

Vyhotovenie faktúr pri dodaní tovaru alebo služby a oprava základu dane po zavedení eura

Ak vznikne platiteľovi dane – dodávateľovi pri zdaniteľnom obchode, t.j. dodaní tovaru alebo služby daňová povinnosť v zdaňovacom období pred zavedením eura, platiteľ uvedie do daňového priznania daň v slovenskej mene.

Platiteľ dane je povinný vyhotoviť faktúru do 15 dní od dodania tovaru alebo služby. Vo faktúre, ktorá bola vyhotovená **po 1.1.2009** a vzťahuje sa k zdaniteľnému obchodu, pri ktorom vznikla **daňová povinnosť do 31.12.2008** a platba bola dohodnutá v slovenských korunách, sa údaje o základe dane a výške dane uvedú **v eurách aj v slovenských korunách** (§ 85e ods.8 zákona o DPH).

Ak platiteľ dane vyhotoví faktúru, ktorou sa opravuje základ dane, t.j. dobropis alebo ťarchopis, po 1.1.2009 a týka sa obdobia, pri ktorom vznikla daňová povinnosť do 31.12.2008, postupuje pri oprave základu dane podľa § 25 zákona o DPH a § 85e ods.3 až 5 zákona o DPH nasledovne:

- a) ak v uvedenom prípade pri pôvodnej faktúre bola platba požadovaná v mene euro, potom sa pri oprave základu dane a dane použije kurz platný pri vzniku daňovej povinnosti, t.j. neprepočítava platbu v cudzej mene konverzným kurzom,
- b) ak v uvedenom prípade pri pôvodnej faktúre bola platba požadovaná v inej mene ako v slovenských korunách alebo v eurách, potom sa pri prepočte slovenských korún na eurá použije konverzný kurz,
- c) ak sa v uvedenom prípade opravuje základ dane a pri pôvodnej faktúre bola platba požadovaná v slovenských korunách, pričom oprava má za následok zníženie dane, daň sa môže opraviť najviac vo výške priznanej pôvodnej dane prepočítanej konverzným kurzom.

V daňovom priznaní podávanom za zdaňovacie obdobie roku 2008 uvedie platiteľ dane základ dane a daň v slovenských korunách, aj keby bola odplata požadovaná v eurách alebo v inej mene.

Vyhotovenie faktúry - príklady:

Príklad 1) platba dohodnutá v slovenských korunách

Platiteľ dane dodal tovar dňa 22. decembra 2008 za cenu 119 000 Sk. Faktúru za dodanie tovaru vyhotoví platiteľ dane 7. januára 2009. Údaje o základe dane a daň na faktúre uvedie v slovenskej mene (ZD 100 000 Sk + daň 19 000 Sk) aj v mene euro ($119\,000 : 30,1260 = 3\,950,076$ po zaokrúhlení na eurá 3 950,08, z toho ZD 3 319, 39€ + daň 630,69€), pričom prepočítava konverzným kurzom dohodnutú odplatu v slovenskej mene. V daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie december, resp. IV. štvrťrok 2008 uvedie základ dane

a daň, ktorá je uvedená na príslušnej faktúre v slovenskej mene, t.j. r.3 DP 100 000 Sk a r. 4 daň 19 000 Sk.

Príklad 2) platba dohodnutá v eurách

Platiteľ dane dodal tovar dňa 22. decembra 2008 za cenu 3 950,08 €. Faktúru za dodanie tovaru vyhotoví platiteľ dane 7. januára 2009. Údaje o základe dane a daň na faktúre uvedie v mene euro (ZD 3 319,39€ + daň 630,69€), pričom pri prepočte použije kurz NBS, platný v deň vzniku daňovej povinnosti napr. 30,25 Sk/€, t.j. (3 950,08 x 30,25 = 119 490 Sk, z toho ZD 100 412 Sk + daň 19 078 Sk). V daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie december, resp. IV. štvrťrok 2008 uvedie základ dane v r.3 DP 100 412 Sk a v r. 4 DP daň 19 078 Sk.

Príklad 3) platba dohodnutá v inej mene ako v eurách, resp. Sk

Platiteľ dane dodal tovar dňa 20. decembra 2008 za cenu 4 900 USD. Faktúru za dodanie tovaru vyhotoví platiteľ dane 7. januára 2009. Pri prepočte použije kurz NBS, platný v deň vzniku daňovej povinnosti napr. 22,25 Sk/USD, t.j. (4 900 x 22,25 = 109 025 Sk, z toho ZD 91 618 Sk + daň 17 407 Sk). Pri prepočte zo slovenskej meny na menu euro použije konverzný kurz (109 025 Sk : 30,1260 = 3 618,967 €, po zaokrúhlení 3 618,97€ z toho ZD 3 041,15€ + daň 577,82€). V daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie december, resp. IV. štvrťrok 2008 uvedie na r.3 DP 91 618 Sk a r. 4 DP daň 17 407 Sk.

Príklady na opravu základu dane:

Príklad 1) (§ 85e ods.3 zákona o DPH)

Platiteľ dane - dodávateľ vyhotovuje 10. februára 2009 faktúru - tarchopis k faktúre vystavenej 15. novembra 2008, kedy vznikla dodávateľovi aj daňová povinnosť a platba pri pôvodnom zdaniteľnom obchode bola požadovaná v sume 4000 €. Pri oprave základu dane dodávateľ fakturuje zvýšenie ceny o 1 000€. Zvýšenie ceny tovaru o 1000 € vo februári 2009 uvedie v DP (ZD 840,34 € + daň 159,66 €.)

Príklad 2) (§85e ods.5 zákona o DPH)

Platiteľ dane - dodávateľ vyhotovuje 10. februára 2009 faktúru - dobropis k faktúre vystavenej 15. novembra 2008, kedy vznikla dodávateľovi aj daňová povinnosť a platba pri pôvodnom zdaniteľnom obchode bola požadovaná v sume 125 000 Sk (ZD 105 042 Sk + daň 19 958 Sk). Pri oprave základu dane dodávateľ dobropisuje zrušenie zdaniteľného obchodu - vrátenie celej dodávky tovaru 125 000 Sk, pričom pri prepočte použije konverzný kurz 30,1260 Sk/€.

Výpočet:

125000 Sk : 30,1260 = 4 149,239 € po zaokrúhlení 4 149,24€ (ZD 3 486,76€ + daň 662,48 €)
Platiteľ dane v dobropise uvedie ZD 3 486,76€ a daň 662,48 €, ale tiež by mal uviesť základ dane a daň v slovenských korunách (ZD 105 042 Sk + daň 19 958 Sk). V zmysle uvedeného ustanovenia zákona nie je možné, aby bola daň uvedená v dobropise po prepočte konverzným kurzom vyššia ako bola odvedená daň pri pôvodnom plnení.

Uplatnenie odpočítania dane z prijatého tovaru alebo služby po zavedení eura

Platiteľ dane, ktorý uplatňuje odpočítanie dane pri tovare alebo službe, pri ktorom daňová povinnosť vznikla v zdaňovacom období pred zavedením eura, sa môže rozhodnúť, že odpočítanie dane uplatní v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom mu právo na

odpočítanie dane vzniklo alebo v prvom zdaňovacom období nasledujúcom po zdaňovacom období, v ktorom právo na odpočítanie dane vzniklo. Platiteľ vykoná odpočítanie dane v súlade s § 51 ods.2 zákona o DPH, čo znamená, že ku dňu uplynutia lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom právo na odpočítanie dane vzniklo, má k dispozícii faktúru, resp. má daň uvedenú v záznamoch podľa § 70 zákona o DPH.

Ak platiteľ dane uplatňuje odpočítanie dane pri splnení uvedených podmienok v zdaňovacom období, v ktorom právo na odpočítanie dane vzniklo, ktoré je pred zavedením meny euro, uplatňuje odpočítanie dane v slovenskej mene.

Ak platiteľ dane uplatňuje odpočítanie dane v zdaňovacom období **po zavedení meny euro**, k zdaniteľnému obchodu, pri ktorom vznikla daňová povinnosť v zdaňovacom období pred zavedením eura a **platba bola požadovaná v slovenských korunách**, uplatňuje sa odpočítanie dane v daňovom priznaní v mene euro po prepočítaní sumy dane uvedenej na faktúre konverzným kurzom. Toto platí v prípade, ak bola faktúra vyhotovená do 31.12.2008. Ak bola faktúra vyhotovená po 1.1.2009, ma byť na faktúre uvedený základ dane a daň v eurách aj v Sk, potom odpočíta platiteľ dane sumu v eurách, ktorá je uvedená na faktúre.

Ak bola **platba požadovaná v eurách** a faktúra bola vyhotovená po 31.12.2008 uplatňuje platiteľ dane odpočítanie dane po splnení podmienok uvedených v § 49 až 51 zákona o DPH v mene euro, a to vo výške, ktorá zodpovedá peňažnej hodnote v eurách uvedenej vo faktúre.

Príklad 1)

Platiteľ dane s mesačným zdaňovacím obdobím prijal tovar od slovenského dodávateľa dňa 20. decembra 2008 v dohodnutej cene 119 000 Sk, z toho základ dane 100 000 Sk a daň 19 000 Sk. Faktúra za dodanie tovaru je vyhotovená 19. decembra 2008 v slovenských korunách a odberateľ ju dostal 22. decembra 2008. V daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie december 2008 si uplatní odpočítanie dane na r. 18, resp.19 a 20, resp. 21 daňového priznania vo výške 19 000 Sk.

Príklad 2)

Platiteľ dane prijal tovar dňa 22. decembra 2008 v hodnote 119 000 Sk. Celková hodnota na faktúre za dodanie tovaru, ktorú vyhotoví platiteľ dane 7. januára 2009 je uvedená v mene euro vo výške 3 950,08 € .

Základe dane a daň na faktúre budú uvedené v slovenskej mene (ZD 100 000 Sk + daň 19 000 Sk) aj v mene euro (ZD 3 319,39€ + daň 630,69€). Platiteľ dane - odberateľ s mesačným zdaňovacím obdobím prijme faktúru 10. januára 2009. Rozhodne sa uplatniť odpočítanie dane v zdaňovacom období, v ktorom právo na odpočítanie dane vzniklo, t.j. december 2008 . V daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie december 2008 si uplatní odpočítanie dane na r. 18, resp.19 a 20, resp. 21 daňového priznania vo výške 19 000 Sk.

Príklad 3)

Platiteľ dane prijal tovar dňa 22. decembra 2008 v hodnote 119 000 Sk. Celková hodnota na faktúre za dodanie tovaru, ktorú vyhotoví platiteľ dane 7. januára 2009 je uvedená v mene euro vo výške 3 950,08 €.

Základe dane a daň na faktúre budú uvedené v slovenskej mene (ZD 100 000 Sk + daň 19 000 Sk) aj v mene euro (ZD 3 319,39€ + daň 630,69€). Platiteľ dane - odberateľ s mesačným zdaňovacím obdobím prijme faktúru 10. januára 2009. Rozhodne sa uplatniť odpočítanie dane v zdaňovacom období nasledujúcom po zdaňovacom období, v ktorom právo na odpočítanie dane vzniklo, t.j. január 2009. V daňovom priznaní podanom za

zdaňovacie obdobie január 2009 si uplatní odpočítanie dane na r. 18, resp.19 a 20, resp. 21 daňového priznania vo výške 630,69 €.

Priklad 4)

Platiteľ dane prijal tovar dňa 28. decembra 2008 v hodnote 119 000 Sk . Celková hodnota je uvedená na faktúre za dodanie tovaru, ktorú vyhotoví platiteľ dane 11. januára 2009 v mene euro vo výške 3 950,08 €.

Základe dane a daň na faktúre budú uvedené v slovenskej mene (ZD 100 000 Sk + daň 19 000 Sk) aj v mene euro (ZD 3 319,39 € + daň 630,69 €). Platiteľ dane – odberateľ s mesačným zdaňovacím obdobím prijme faktúru 27. januára 2009. Odpočítanie dane si uplatní v zdaňovacom období, v ktorom splní podmienku podľa § 51 ods.2 zákona o DPH, t.j. január 2009. V daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie január 2009 si uplatní odpočítanie dane na r. 18, resp.19 a 20, resp. 21 vo výške 630,69 €.

Priklad 5)

Platiteľ dane prijal tovar dňa 28. decembra 2008, pri ktorom bola platba 4900 USD. Celková hodnota uvedená na faktúre za dodanie tovaru, ktorú vyhotoví platiteľ dane 11. januára 2009 je v mene euro vo výške 3 618,97 €.

Pri prepočte použije kurz NBS, platný v deň vzniku daňovej povinnosti napr. 22,25 Sk/USD, t.j. (4900 x 22,25 = 109 025 Sk, z toho ZD 91 618 Sk + daň 17407 Sk). Pri prepočte zo slovenskej meny na menu euro použije konverzný kurz (109 025 Sk : 30,1260 = 3 618,967 €, po zaokrúhlení 3 618,97 € z toho ZD 3 041,15 € + daň 577,82 €)

Platiteľ dane – odberateľ s mesačným zdaňovacím obdobím prijme faktúru 27. januára 2009. Odpočítanie dane si uplatní v zdaňovacom období, v ktorom splní podmienku podľa § 51 ods.2 zákona o DPH, t.j. január 2009. V daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie január 2009 si uplatní odpočítanie dane na r. 18, resp.19 a 20, resp. 21 vo výške 577,82 €.

Podobne postupuje platiteľ dane aj pri prijatí služby od zahraničnej osoby a uplatnení odpočítania dane uvedenej v záznamoch za prijaté služby a pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu a uplatnení odpočítania dane, pri splnení vecných a časových podmienok uvedených v § 49 až 51 zákona o DPH.

Priklad 1)

Platiteľ dane s mesačným zdaňovacím obdobím prijal tovar od nemeckého dodávateľa identifikovaného pre daň dňa 20. decembra 2008 v dohodnutej cene 3 950 €. Faktúru za dodanie tovaru vyhotovila zahraničná osoba 18. decembra 2008 v mene euro, t.j.3 950 € a odberateľ ju dostal 22. decembra 2008. Podľa § 26 zákona o DPH prepočíta požadovanú platbu v eurách na Sk kurzom vyhláseným v kurzovom lístku NBS platným v deň vzniku daňovej povinnosti, t.j. v deň vyhotovenia faktúry (§ 20 ods.1 písm. b) zákona o DPH), a nie konverzným kurzom. To znamená, ak bude napríklad kurz NBS 18.12.2008 (deň vzniku DP) 31,257 Sk za 1€, po prepočítaní na slovenskú menu uvedie do daňového priznania za december 2008 údaje pre samozdanenie nasledovne: 3950 € x 31,257 = 123 465 Sk základ dane r.5, resp. 7 123 465 Sk a r.6 resp.8 daň 23 458 Sk. Ak splní podmienky § 49 až 51, uplatní si v tom istom zdaňovacom období odpočítanie dane na r. 18, resp.19 a 20, resp. 21 vo výške 23 458 Sk.

Ak podmienky na odpočítanie dane v uvedenom prípade splní len v nasledujúcom zdaňovacom období - január 2009, napr. faktúru dostal 27. januára 2009, potom si v daňovom priznaní podanom za zdaňovacie obdobie január 2009 uplatní odpočítanie dane na r. 18, resp.19 a 20, resp. 21, kde už uvedie daň v mene euro prepočítanú konverzným kurzom vo výške 778,66 €.

Príklad 2)

Platiteľ dane s mesačným zdaňovacím obdobím prijal tovar od nemeckého dodávateľa identifikovaného pre daň dňa 22. decembra 2008 v dohodnutej cene 3 950 €. Faktúru za dodanie tovaru vyhotoví zahraničná osoba 18. januára 2009 v mene euro, t.j. 3 950 € a odberateľ ju dostane 22. januára 2009. Vzhľadom k tomu, že v tomto prípade vzniká daňová povinnosť podľa § 20 ods.1 písm. a) zákona o DPH, t.j. 15. januára 2009, kedy už bude platiť mena euro, platiteľ dane- odberateľ nie je povinný prepočítavať sumu uvedenú na faktúre na slovenskú menu. Do daňového priznania za január 2009 uvedie údaje pre samozdanenie r.5, resp.7 3 950 € a r.6, resp.8 daň 750,50 €.

Odpočítanie dane si uplatní v zdaňovacom období, v ktorom splní podmienku podľa § 51 ods.2 zákona o DPH, t.j. v uvedenom príklade v zdaňovacom období január alebo február 2009. V daňovom priznaní podanom za príslušné zdaňovacie obdobie, napr. január 2009 si uplatní odpočítanie dane na r. 18, resp.19 a 20, resp. 21 vo výške 750,50 €.

Vypracovalo: Daňové riaditeľstvo SR Banská Bystrica, odbor služieb pre verejnosť, december 2008